

Трансформація досліджень у дії: Семінари за участі ветеранів для просування реінтеграції Політика та програми в Україні

ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО СЕМІНАРУ

Харків -19 травня (тільки для ветеранів), 20 травня (для
представників різних секторів)

Львів-22 травня (тільки для ветеранів), 23 травня (для
представників різних секторів)

Київ-26 травня (тільки для ветеранів), 27 травня (для представників різних секторів)

У партнерстві

VETERANLINK

**LEGACY
OF WAR
FOUNDATION**

Для отримання інформації, пов'язаної з цією серією семінарів, зв'яжіться з нами:

Ерін К. Макфі, доктор філософії,

Засновниця та президентка Інституту Коріолі

erin.mcfree@corioli.org | Телефон/WhatsApp/Сигнал +1 312 536 8977 | corioli.org

Зміст

Резюме	1
Основні цілі	1
Контекст та обґрунтування	1
Структура воркшопу	1
Очікувані результати	2
1. Поглибити організаційне та інституційне розуміння ветеранських реалій	2
2. Посилення міжсекторального потенціалу для спільних дій	2
3. Сприяти спільній розробці програм та політик	2
4. Посилити міжсекторальне узгодження	2
5. Визначте шляхи розбудови довіри	2
6. Спільно створюйте пріоритети підзвітності	2
7. Посилити канали зворотного зв'язку з національною політикою	2
8. Сприяти навчанню на основі даних для адаптації багатосторонніх програм	2
9. Сприяти поширенню найкращих міжнародних практик у сфері реінтеграції ветеранів	2
Учасники	2
Огляд воркшопів	3
Передумови та обґрунтування	3
Узгодження політики та програм	3
Цілі та результати	4
Цілі навчання	5
Реляційні результати	5
Результати політики та програми	5
Ключові питання для вивчення	5
Спеціальні семінари для ветеранів	6
Міжсекторальні семінари під керівництвом ветеранів	6
Моніторинг, оцінка, дослідження та навчання (MERL)	6
Аудиторія та зацікавлені сторони	7
Структура та порядок денний семінару	8
Розклад спеціальних семінарів для ветеранів, їхніх родин та родин загиблих (загалом 4-5 годин)	10
Розклад міжсекторальних семінарів для ветеранів, їхніх родин та родин загиблих (4-5 годин загалом , у Києві - довгий формат)	11
Логістика та операційні аспекти	12
Комунікації та інформаційно-просвітницька діяльність	12
Спеціальні семінари для ветеранів	12
Багатогалузеві семінари під керівництвом ветеранів	13
Додатки	15
Додаток А: Структура результатів	15

Короткий зміст

Ця серія семінарів присвячена життєвому досвіду українських ветеранів під час їх повернення до мирного життя. Мета — підтримати інституції як партнерів, які чують і розуміють, а не як тих, хто диктує рішення "згори вниз". Семінари пройдуть у травні 2025 року в трьох містах України: Полтаві (19–20 травня), Львові (22–23 травня) та Києві (26–27 травня). Спершу відбудуться окремі сесії для ветеранів, а потім — спільні заходи для різних секторів.

Основні цілі

Ініціатива спрямована на подолання розриву між національними/міжнародними баченнями та місцевими процесами:

1. **Обмін знаннями:** Поглиблення інституційного розуміння реалій ветеранів з урахуванням гендерних аспектів, типів послуг та етапів реінтеграції.
2. **Співпраця та партисипативне залучення:** Посилення міжсекторальної спроможності для спільних дій між урядом, громадянським суспільством, приватним сектором та міжнародними акторами.
3. **Вдосконалення політики:** Сприяння розробці програм і політик на основі досвіду ветеранів.
4. **Розбудова довіри:** Виявлення місць, де довіра є крихкою, та розробка практичних стратегій відновлення відносин між ветеранами та установами.

Контекст та обґрунтування

Україна стоїть перед важливим викликом — повернення до мирного життя 5–8 мільйонів ветеранів та їхніх родин. Серед головних проблем — безробіття серед ветеранів, нестача підтримки для жінок-ветеранів, складні бюрократичні процедури з пільгами та розрив між реальними навичками ветеранів і потребами економіки. Ця ініціатива допомагає об'єднати зусилля на місцевому й національному рівнях, створюючи простір, де самі ветерани відіграють ключову роль. Вона покликана підтримати реалізацію ключових державних документів — законопроекту №11007, Стратегії державної політики щодо ветеранів до 2030 року та Стратегії перехідного періоду до 2032 року. Ініціатива також сприяє координації між різними секторами, вивченню досвіду ветеранів і створенню практичних ідей для покращення системи реінтеграції.

Структура воркшопу

Серія має два різних формати воркшопів:

- **Семінари лише для ветеранів** (4-5 годин): Безпечний простір для ветеранів, де вони можуть поділитися досвідом, проблемами та ідеями.
- **Багатосекторні семінари** (4-5 годин): Сесії проводитимуться ветеранами і залучатимуть представників уряду, громадського сектору, бізнесу та міжнародних організацій. Завершальним етапом стане масштабний захід у Києві з ширшим колом учасників.

Очікувані результати

Основні цільові результати включають наступне:

1. Поглибити організаційне та інституційне розуміння ветеранських реалій.
2. Посилити міжсекторальну спроможність до спільних дій.
3. Сприяти спільній розробці програм та політик.
4. Посилити міжсекторальне узгодження.
5. Визначити шляхи побудови довіри.
6. Спільно створити пріоритети підзвітності.
7. Посилити канали зворотного зв'язку з національною політикою.
8. Сприяти навчанню на основі даних для адаптації багатосторонніх програм.
9. Сприяти поширенню найкращих міжнародних практик у сфері реінтеграції ветеранів.

Учасники та учасниці

Семінари спрямовані на залучення різних зацікавлених сторін, зокрема це:

- Ветерани, їхні сім'ї та сім'ї загиблих
- Національні міністерства (у справах ветеранів, оборони, охорони здоров'я тощо)
- Регіональні/місцеві органи влади
- Ветеранські та громадські організації
- Міжнародні організації (МОМ, ПРООН, Рада Європи тощо)
- Роботодавці серед приватного сектору
- Наукові та академічні партнери

Огляд воркшопів

Ці семінари, які проводять самі ветерани, відрізняються від традиційних консультацій. Вони ставлять особистий досвід ветеранів у центр уваги та переосмислюють роль інституцій — не як авторів рішень, а як уважних партнерів, які діють на користь ветеранів. Семінари створюють простір для спільних роздумів і генерації нових ідей як для самих ветеранів, так і для представників установ.

Передумови та обґрунтування

Перед Україною стоїть надзвичайно важливе завдання: інтеграція 5–8 мільйонів ветеранів і членів їхніх родин у повоєнне суспільство. Їхня успішна реінтеграція має ключове значення для стабільності країни, відновлення економіки та зміцнення демократії.

Ця серія семінарів присвячена головним висновкам масштабного дослідження 2022–2024 років, проведеного Інститутом Коріолі, а також іншим актуальним науковим і практичним матеріалам, які виявили такі проблеми:

- високий рівень безробіття серед ветеранів та їх відсторонення від політичних процесів;
- недостатня увага та підтримка жінок-ветеранок;
- складні й неефективні бюрократичні процедури у системі пільг;
- розрив між економічними стратегіями держави та реальними навичками ветеранів.

Попри ці виклики, ветерани мають значний, але ще не реалізований потенціал до лідерства у суспільному, економічному та політичному житті.

Якщо не створити ефективних шляхів реінтеграції, брак підтримки може зробити деяких ветеранів і їхні родини — особливо тих, хто не отримує належних послуг — більш вразливими до шкідливого впливу чи експлуатації.

Семінари об'єднують представників міжнародних, державних, приватних і громадських секторів для спільного пошуку рішень, заснованих на фактах і реальному досвіді.

Вони створюють простір для політичних інновацій, де головним є принцип відкритості та залученості всіх сторін.

Ця ініціатива — більше, ніж серія семінарів. Це вирішальний момент, щоб будувати майбутнє України разом з тими, хто її захищав, а не лише для них.

Узгодження політики та програм

Україна значно змінила свій підхід до підтримки ветеранів, перейшовши від пільгового Закону "Про статус ветеранів" 1993 року до комплексного законопроекту **№ 11007** від 2025 року, який створює єдину систему обліку ветеранів та їхніх сімей, гарантує доступ до основних послуг, включаючи охорону здоров'я та освіту, надає цільову допомогу для подолання посттравматичного стресу та подолання залежності, визнає внесок ветеранів, забороняючи дискримінацію щодо них, а також сприяє суспільній повазі та вшануванню пам'яті тих, хто служив.

¹Кінселла та Арас, "Соціальна реінтеграція ветеранів в Україні: 3 особливим акцентом на інклюзивності особливо вразливих ветеранів та ролі, яку можуть відігравати ветеранські організації у розбудові інклюзивності".

Інституційна архітектура включає Міністерство у справах ветеранів з регіональними представництвами у всіх 24 областях, яке реалізує Стратегію ветеранської політики до 2030 року Стратегію перехідної системи до 2032 року. Ці документи спрямовані на те, аби зусилля України у сфері реінтеграції були відповідними до стандартів Європейського Союзу (ЄС) із урахуванням особливих національних потреб.

На регіональному рівні обласні ради ветеранів та 29 центрів розвитку ветеранів надають локальні послуги, включаючи сертифікацію навичок, мережу "рівний-рівному" та психологічну допомогу з урахуванням травм. Ці зусилля підкріплюються значною міжнародною підтримкою, зокрема проєктом EU4Recovery, Комплексним пакетом допомоги НАТО для України (КПД) та ініціативами Ради Європи щодо ветеранів та особового складу Збройних сил в Україні. Цей багаторівневий підхід поєднує внутрішні зобов'язання з міжнародною експертизою та ресурсами.

Незважаючи на важливі політичні досягнення, ефективній реінтеграції ветеранів заважають значні виклики. Однією з основних проблем є економічна реінтеграція: рівень безробіття серед ветеранів залишається дуже високим, особливо в прифронтових областях, де обмежені можливості на місцевому ринку праці. Також широко поширена дискримінація з боку роботодавців, особливо щодо ветеранів з інвалідністю, яка виникла внаслідок проходження служби.² Багато ветеранів намагаються застосувати свій військовий досвід у цивільному житті, однак жінки-ветерани часто не мають доступу до програм, які враховують їхні специфічні потреби.³ Підтримка психологічного здоров'я є важливою проблемою. ПТСР, депресія та моральні травми часто зустрічаються серед ветеранів, але стигма, відсутність належної допомоги, що враховує ці травми, та географічні відмінності в доступі до послуг залишають багатьох без необхідного лікування.⁴

Інституційні проблеми ускладнюють ці виклики: ветерани скаржаться на складні процедури оформлення документів, нечіткі пільги та централізацію послуг у великих містах, що ставить у невигідне становище мешканців сільських та переміщених територій. Соціальна реінтеграція ускладнюється ще більше через стигматизацію та відчуження, особливо серед жінок-ветеранів, яким часто відмовляють у послугах або зводять їх до мінімуму, що погіршує їхній психологічний стан. Житлова незахищеність та обмежений доступ до правової допомоги залишаються проблемою, особливо серед внутрішньо переміщених ветеранів. Це вказує на необхідність децентралізації, індивідуалізованих послуг та покращення міжсекторальної координації для реалізації повного потенціалу реінтеграційного процесу в Україні.⁵

Цілі та результати

Мета цих воркшопів - реалізувати наступну місію: **подолати розрив між (між)національними амбіціями та місцевими перетвореннями за допомогою науково обґрунтованих, ветеранських та міжсекторальних процесів налагодження зв'язків між секторами.**

²REACH, "Оцінка реінтеграції ветеранів України у прифронтових областях".

³Седайя, "Адаптація та ресоціалізація після боротьби за незалежність України".

⁴Кінселла та Арас, "Соціальна реінтеграція ветеранів в Україні: З особливим акцентом на інклюзивності особливо вразливих ветеранів та ролі, яку можуть відігравати ветеранські організації у розбудові інклюзивності".

⁵Макфі та ін., "Між лінією фронту і тилом: Реінтеграція, стійкість та стратегії участі для українських ветеранів".

Цілі навчання

1. **Поглибити інституційне розуміння ветеранських реалій.** Виявити життєвий досвід ветеранів у розрізі статі, регіону, типу послуг та етапу реінтеграції, щоб виявити невідповідності між потребами ветеранів та чинною політикою чи програмами.
2. **Посилити міжсекторальну спроможність до спільних дій.** Сприяти новим і практичним формам спільного творення та інклюзивного планування між урядом, громадянським суспільством, приватним сектором та міжнародними суб'єктами.
3. **Сприяти спільній розробці програм і політик.** Надати учасникам практичні знання про інструменти залучення громадськості для підтримки розробки політики та програм, що ґрунтуються на реальних складнощах.

Реляційні результати

4. **Посилити міжсекторальне узгодження.** Зменшення ізольованого впровадження до системного мислення, підтриманого спільно створеним структурованим планом дій.
5. **Визначити шляхи розбудови довіри.** Спільно визначити, де довіра наразі є крихкою або зруйнованою, та спільно розробити практичні стратегії відновлення та розбудови довіри між ветеранами, установами та громадами з урахуванням місцевих особливостей.

Результати політики та програми

6. **Спільне створення пріоритетів підзвітності:** Визначення спільних пріоритетів і наступних кроків учасників з різних секторів, спираючись на життєвий досвід ветеранів. Результати стануть основою для подальшого планування, координації та можливого узгодження з поточними політичними чи програмними циклами.
7. **Зміцнення каналів зворотного зв'язку з національною політикою:** Результати воркшопів сприятимуть ітеративній розробці Стратегії перехідної системи до 2032 року та Стратегії політики щодо ветеранів до 2030 року за допомогою структурованих аналітичних записок.
8. **Внесок у багатосторонні програми завдяки навчанню на основі даних:** Досвід та знання ветеранів, зібрані під час семінарів, документуються та передаються зацікавленим сторонам програм для інформування майбутніх циклів адаптації та навчання в екосистемі реінтеграції.
9. **Внесок у найкращі міжнародні практики:** Досвід синтезовано в регіональні та глобальні рекомендації, що позиціонують Україну як лідера у сфері реінтеграції ветеранів в умовах активного конфлікту.

Ключові питання для вивчення

Нижче наведено загальний огляд того, що буде розглядатися на кожному з семінарів. Більш детальну інформацію про динаміку воркшопів можна знайти в розділі "**Структура та порядок денний воркшопів**". Ці питання були розроблені у відповідь на дослідження досвіду ветеранів у

Україна, спираючись на системи вимірювання, оцінки та аналізу, що існують у багатьох програмах реінтеграції, які наразі діють в країні.

Спеціальні семінари для ветеранів

1. Як змінився ваш емоційний, економічний та соціальний стан після звільнення з військової служби?
2. В яких випадках державні програми, служби або роботодавці вам допомогли, а де вони не були ефективними?
3. Як виглядала б довіра, повага та реальна підтримка, які могли б допомогти вам рухатися вперед?

Багатогалузеві семінари під керівництвом ветеранів

1. Що ви дізналися від ветеранів або на основі власного досвіду про те, де системи підтримки ветеранів працюють ефективно, а де є проблеми?
2. Як уряд, громадянське суспільство та приватний сектор взаємодіють або не синхронізуються у питаннях реінтеграції ветеранів, і яких аспектів не вистачає в цій взаємодії?
3. Як ми можемо спільно розробити програми реінтеграції, що враховують травми, є інклюзивними і базуються на реальних проблемах, зокрема щодо довіри та зворотного зв'язку з ветеранами?

Моніторинг, оцінка, дослідження та навчання (MERL)

Оцінка ефективності семінару здійснюватиметься через опитування до та після заходу. Кожна активність і показник будуть включені у структуру результатів (Додаток А). Система оцінки охоплює як кількісні, так і якісні дані за такими напрямками: розуміння потреб ветеранів, здатність до міжсекторальної співпраці, спільна розробка програм, узгодження дій між секторами, побудова довіри, визначення пріоритетів підзвітності, налагодження зворотного зв'язку з державною політикою, навчання на основі даних та внесок у міжнародний досвід.

Ця система дозволяє відстежувати як процес (проведені семінари, підготовлені стратегії), так і проміжні результати (зростання обізнаності, згадування в політичних документах). Це допомагає на основі даних оцінити, наскільки семінари сприяють кращій підтримці ветеранів через міжсекторальну взаємодію та активну участь усіх залучених.

Історії ветеранів, зібрані під час спеціальних сесій, будуть порівняні з даними із зовнішніх джерел. Це дасть змогу перевірити точність оцінки та виявити можливі розбіжності.

Дослідницька діяльність супроводжуватиме семінари у семи ключових сферах, важливих для реінтеграції ветеранів в Україні. Збір даних охоплюватиме питання засобів до існування, соціальної згуртованості, психічного здоров'я, ідентичності, сприятливого середовища, гендерної динаміки та міжсекторальної взаємодії. Це дозволить покращити чинні дослідження та забезпечити практичні рішення на основі доказів. Збиратимуться як кількісні дані (наприклад, стабільність доходів, рівень довіри), так і якісні (розповіді про досвід і мотивацію), що допоможе створити ефективні моделі реінтеграції.

Цей підхід поєднує практичну роботу і дослідження, формуючи зв'язок між діями та знаннями, і створює основу для оцінки майбутніх втручань. Особлива увага приділяється місцевому контексту, через визначення потреб громад і наявних ресурсів, щоб результати були максимально актуальними для України та корисними на міжнародному рівні.

Система результатів також має навчальну функцію для лідерів і учасників семінарів. Вона включає підсумкові звіти, навчальні брифи та публікації про найкращі практики, що можуть надихати нові ініціативи. Семінари під керівництвом ветеранів і сесії усних історій дають змогу учасникам вчитися одне в одного.

Система підзвітності стимулює застосування знань, отриманих під час семінарів. Аналітичні записки й обговорення допомагають перетворювати знання на практичні поради. Оцінюючи, наскільки учасники вважають різні елементи корисними, можна вдосконалювати способи обміну знаннями та зміцнювати міжсекторальну підтримку ветеранів.

Аудиторія та зацікавлені сторони

Цільова відвідуваність у кожному місті включає 10 учасників семінар, присвячений ветеранам, їхнім сім'ям та сім'ям загиблих, а також 10 учасників на багатосторонній семінар під керівництвом ветеранів. У більшому заході в Києві візьмуть участь 25-40 учасників. На додаток до ветеранів рекомендується залучити такі зацікавлені сторони:

Національні державні установи

- Міністерство у справах ветеранів
- Міністерство оборони
- Міністерство охорони здоров'я
- Міністерство соціальної політики
- Міністерство освіти і науки
- Міністерство економіки
- Міністерство розвитку громад та територій
- Міністерство аграрної політики та продовольства
- Фонд ветеранів України
- Український парламент / Верховна Рада
- Омбудсмен (Уповноважений з прав людини)

Регіональні/місцеві органи влади

- Обласні ради ветеранів
- Муніципальні органи влади
- Міська влада
- Центри розвитку ветеранів (ЦРВ)

Ветеранські та громадські організації

- Ветеранські громадські організації та об'єднання
- Жіночі ветеранські мережі
- Ветеранські ініціативи, пов'язані з правосуддям
- Сільські ветеранські організації

Міжнародні організації

- МОМ в Україні
- ПРООН / EU4Recovery
- Рада Європи
- Трастовий фонд НАТО з переселення
- IREX
- НУО

Приватний сектор та роботодавці

- Українські роботодавці / малий та середній бізнес
- Асоціації роботодавців / Торгово-промислові палати

Research & MEL Partners

- Дослідницькі та громадські організації
- Університети / Аналітичні центри
- MEL та навчальні консультації

Структура та порядок денний семінару

Семінари будуть зосереджені на ознайомленні з інклюзивними фасилітаційними практиками, які враховують досвід травми. Основою цього підходу є спільна робота, побудова довіри та врахування реального досвіду учасників. Методика базується на адаптованій версії підходу Маршала Ганца "Очолюючи зміни", який був доопрацьований під контекст реінтеграції в умовах війни та насильства і перевірений практикою за останні 15 років.

Це означає створення навчального середовища, яке можна відтворити, з акцентом на психологічну безпеку, довіру і активне залучення самих ветеранів. Особливу увагу буде приділено групам, які часто залишаються поза увагою: жінкам-ветеранам, ветеранам, які мали конфлікт із законом, та ветеранам із сільської місцевості.

Фасилітація враховує різноманітний життєвий досвід учасників і створює простір, де кожен може відкрито поділитися своїми думками. Система включає початкові й фінальні опитування для оцінки змін у ставленні та поінформованості, а також запис історій ветеранів, щоб зафіксувати їхній досвід.

Ці історії стануть не лише цінним джерелом інформації, а й важливим інструментом для розвитку емпатії серед представників різних секторів.

Після семінарів буде сформовано конкретні зобов'язання з чіткими рамками підзвітності. Це допоможе втілити реальні зміни в роботі державних, приватних, наукових, громадських і міжнародних організацій.

У підсумку мета полягає в переосмисленні підходів до послуг для ветеранів — з фокусом на їхньому життєвому досвіді, побудові постійного зв'язку з державною політикою та зміцненні співпраці між секторами.

Цей підхід визнає: для успішної реінтеграції потрібні не просто узгоджені дії, а глибші зміни у способі, яким різні організації розуміють і підтримують ветеранів.

Ці програми й надалі будуть удосконалюватися під час консультацій із партнерами та учасниками семінарів, але загалом матимуть такі основні форми:

Розклад спеціальних семінарів для ветеранів, їхніх родин та родин загиблих (загалом 4-5 годин)

Час	Сесія	Мета та примітки
00:00 - 00:20	Прибуття та заземлення	Неформальне привітання, реєстрація та частування. Використовуйте цей час для встановлення довіри. Включіть заземлення або дихальну вправу.
00:20 - 00:40	Коло відкриття	Коротке представлення фасилітаторів та факультативне коротке представлення ветеранів. Визначте спільні наміри, норми конфіденційності та про безпеку.
00:40 - 01:20	Раунд 1: Розмови в малих групах або 1:1	Обговорення в групах по 3-5 осіб або в парах з використанням навідного запитання (наприклад, "ви відчували себе під час переходу?"). Надайте роздруковані картки з підказками чи запитаннями.
01:20 - 01:35	Перерва / Тихі роздуми	15-хвилинна пауза з можливістю вести щоденник або слухати тиху музику. Використовуйте цей час для емоційного перезавантаження.
01:35 - 02:15	Раунд 2: Тематична робота в малих групах або парах	Згрупуйте за темами (наприклад, робота, здоров'я, сім'я, довіра). Дозвольте ветеранам обрати тему, яку вони хочуть дослідити. Можна залишитися в парах для глибшого обміну думками.
02:15 - 02:35	Великий груповий збір врожаю	Волонтери діляться закономірностями, думками чи помітними моментами з малих груп. Фасилітатор записує або візуально відображає теми на дошці чи схемі.
02:35 - 02:50	Перерва.	Невелика перерва для відпочинку та руху.
02:50 - 03:30	Раунд 3 (необов'язковий/гнучкий)	Додайте третій раунд на основі нових потреб (наприклад, глибше занурення в ключову тему, міжгруповий діалог або перехід до мислення, орієнтованого на майбутнє). Необов'язковий формат "прогулянки та розмови".
03:30 - 03:50	Завершення / Особисте Роздуми	Кожен ветеран (за бажанням) ділиться одним інсайтом, емоцією чи надією. Фасилітатори висловлюють подяку та пропонують наступні кроки.
03:50 - 04:00	Відгуки та прощання	Роздайте короткі форми для роздумів / зворотного зв'язку або усні каси. Надайте інформацію про подальші дії та ресурси психічного здоров'я.

**Розклад міжсекторальних семінарів для ветеранів, їхніх родин та родин загиблих
(загалом 4-5 годин, у Києві - довший формат)**

Час	Діяльність	Формат	Мета
00:00-00:15	Прибуття, частування, вправа на заземлення	Неформальний+ короткий момент центрування	Побудувати психологічну безпеку, почати будувати стосунки
00:15-00:30	Коло відкриття	Повна група	Задати тон: інституційна покірність, ветеранське лідерство, спільна мета
00:30-01:10	Раунд 1 - Обмін історіями	Змішані малі групи (3-4 в групі, 50/50 ветеран/інституція)	Ветерани діляться життєвим досвідом, використовуючи підказки; інституційні суб'єкти слухають, але не реагують
01:10-01:20	Тихе відображення	Фізична особа	Короткий щоденник: "Що я почув, що кинуло мені виклик або зворушило мене?"
01:20-01:50	Раунд 2 – Мапування систем: Де працює, де не працює	Змішані столи (5-6 на групу) з маркерами/фліпчартами	Намалюйте систему з точки зору кожної людини: Що допомагає? Що шкодить? Де люди випадають з поля зору?
01:50-02:00	Перерва.	Неформальний	Дозвольте емоційне перезавантаження та неформальний обмін думками
02:00-02:40	Раунд 3 - "Як би ми могли...?" Спринт із діями	Змішані групи зацікавлених сторін	Малі групи генерують практичні рішення для реальних проблем ветеранів; використовують підказки "Як ми могли б..."
02:40-03:10	Прогулянка галереєю: Проект системи підзвітності	Візуальна+ мала група	Групи демонструють свої ідеї для структурованого зворотного зв'язку, використовуючи стікери або форми зворотного зв'язку
03:10-03:30	Результати та визначення пріоритетів групи	Повний груповий діалог	Розкрийте теми, визначте конкретні зобов'язання, сплануйте зворотній зв'язок та висвітліть точки напруги
03:30-03:50	Завершення	Мовленнєва рефлексія	Поділіться одним словом/фразою про те, що буде далі і що було найцікавішим значущою.

Час	Діяльність	Формат	Мета
03:50-04:00	Зворотній зв'язок+ Подальші дії	Швидка форма+ збір контактів	Зберіть відгуки про воркшоп і висловіть свої наміри щодо наступних кроків

Логістика та операційні аспекти

Спеціальні семінари для ветеранів потребують конференц-залу з мінімальною місткістю 10 осіб і надійним Wi-Fi з'єднанням для підтримки прямої трансляції та дистанційної участі. Це потрібно для забезпечення особистої співпраці та залучення учасників, які не можуть бути присутніми фізично, особливо з сільської місцевості або з проблемами мобільності. Гібридний формат підтримує нашу прихильність до доступності і водночас полегшує документування та ширше розповсюдження результатів воркшопів. Харчування включатиме каву та їжу для учасників.

Комунікації та інформаційно-просвітницька діяльність

Учасникам пропонується запросити до розмови відповідні зацікавлені сторони. Нижче наведено кілька варіантів тексту запрошення.

Спеціальні семінари для ветеранів

Електронна пошта

Тема: Ви запрошені: Ветеранський семінар з реінтеграції у вашій громаді Шановний

[Ім'я],

Запрошуємо вас на спеціальний семінар для ветеранів та їхніх родин, організований консорціумом організацій, що працюють над покращенням результатів реінтеграції захисників України. Цей захід створений ветеранами та для ветеранів, щоб поділитися досвідом, проблемами та ідеями щодо зміцнення систем підтримки в Україні.

У вас буде така можливість:

- Поділитися своєю історією в безпечному просторі, який будується на принципі поваги
- Спілкуйтеся з іншими ветеранами, членами сім'ї та мережами підтримки
- Допомогати формувати політику та програми, які краще відповідають вашим потребам

Ваші ідеї допоможуть спрямувати реальні зміни на місцевому та національному рівнях. Ми забезпечимо харчування, транспортну підтримку та оздоровчі перерви. Ви можете прийти на тренінг самостійно або взяти з собою члена сім'ї чи друга, якому ви довіряєте.

Щоб приєднатися до нас або дізнатися більше, будь

ласка, відвідайте: [Посилання буде опубліковано пізніше]

З повагою,

[Ім'я]

[Назва]

[Організація]

[Організація]

Чат-група

Привіт усім - у [місце] відбудеться ветеранський воркшоп, і ми б хотіли, щоб ви приєдналися до нього. Це простір для ветеранів та їхніх родин, де вони зможуть поділитися своїм досвідом реінтеграції та допомогти сформувати кращі системи підтримки. Поділіться своїм досвідом, поспілкуйтеся з іншими ветеранами та допоможіть розробити реальні рішення щодо послуг, роботи, житла . Забезпечення харчуванням та транспортною підтримкою. Це буде безпечний проце, із повагою побудований навколо вашого голосу. Більше інформації + як приєднатися: [Посилання з'явиться згодом]. Напишіть мені, якщо би хотіли обговорити деталі заздалегідь.

Пост у соціальних мережах

Твій голос має значення.

Якщо ви ветеран або член сім'ї ветерана чи загиблого - долучайтеся до **семінару для ветеранів**, розробленого з урахуванням вашого досвіду, ваших потреб та ідей.

Це безпечний, інклюзивний простір, де можна:

Поділитись своєю історією

🗨️ Спілкуватися з іншими

✂️ ✂️ Допомогти розробити ефективніші системи підтримки (робочі місця, послуги, житло тощо)

📅 [Вставити дату] | 📍 [Вставити місце]

🚗 Доступна транспортна підтримка та передбачено харчування.

🔗 Зареєструватися тут: [Вставити посилання]

Давайте формувати майбутнє реінтеграції - разом.

Міжсекторальні семінари під керівництвом ветеранів

Електронна пошта

Тема: Запрошення до участі: Серія семінарів з реінтеграції під керівництвом

ветеранів Шановний [ім'я/посада],

Ми раді запросити вас взяти участь у ветеранському семінарі у вашому регіоні, який організований консорціумом організацій, що працюють над покращенням реінтеграції ветеранів в Україні. Цей семінар є частиною більш широкої ініціативи, спрямованої на зміцнення системи реінтеграції ветеранів в Україні через спільний міжсекторальний діалог, що ґрунтується на життєвому досвіді.

Захід об'єднає представників уряду, громадянського суспільства, міжнародних організацій та приватного сектору, а також ветеранів та їхніх родин для спільного вироблення практичних рішень, що відповідають місцевим реаліям та **Стратегії перехідної системи України до 2032 року**.

та **Стратегії ветеранської політики до 2030** року, а також рамки результатів деяких провідних ініціатив у країні.

Ваша участь допоможе:

- Подолання розриву між політикою та практикою
- Визначити можливості для міжсекторальної співпраці
- Підтримувати інновацій у наданні послуг, орієнтованих на ветеранів
- Інформувати системи вимірювання та оцінювання

Ми з нетерпінням чекаємо на ваш голос у цій важливій розмові. Додаткова інформація та Форма підтвердження доступна тут: [Вставити посилання].

З найкращими побажаннями,

[Ім'я]

[Назва]

Додатки

Додаток А: Структура результатів

Результат 1. Поглиблене організаційне та інституційне розуміння ветеранських реалій. (Міжсекторальний семінар)							
Діяльність:		- Планування дій та системи підзвітності					
- Міжгалузеві семінари та національна конференція		- Прийняття рішень на основі даних					
- Базове та кінцеве опитування		- Національні збори в Києві					
- Записані історії ветеранів про їхній досвід доступу до послуг та перехідний період							
Індикатори	Базовий рівень	Ціль (кінцева лінія)	Прогрес				
			Q1	2	3	4	5
Кількість проведених міжсекторальних семінарів	0	3	X				
Представники приватного, державного, академічного, громадського та міжнародного секторів.	Н/Д	100%	X				
Кількість спільно створених зобов'язань, що підлягають виконанню	0	9	X	X	X		
Кількість систем підзвітності	0	9	X	X	X		
% учасників, які повідомили про підвищення обізнаності про потреби ветеранів	Н/Д	75%	X				
Сприйняття цінності врахування життєвого досвіду ветеранів при розробці, впровадженні та вимірюванні політик і програм	Базове дослідження	Добре-відмінно	X				
Результат 2. Посилення міжсекторального потенціалу для спільних дій. (Міжсекторальний семінар)							
Індикатори	Базовий рівень	Ціль (кінцева лінія)	Прогрес				
			Q1	2	3	4	5
Діяльність:		- Планування, орієнтоване на дії					
- Багатогалузеві семінари		- Прийняття рішень на основі даних					
- Включення недостатньо представлених ветеранських громадських груп (наприклад, жінок, сімей загиблих, сільських жителів)		- Спільне залучення до участі					

Ступінь комфортності участі у міжсекторальних заходах з підтримки реінтеграції ветеранів.	Базове дослідження	Дуже-дуже комфортно	X				
Участь у міжсекторальній співпраці	Базове дослідження	Помірне-дуже високе зростання		X	X		
Плани дій	Н/Д	3	X				
Здатність сприяти або підтримувати інклюзивні практики залучення, які зосереджують увагу на недостатньо представлених ветеранах.	Базовий рівень	Помірно - дуже впевнений	X				
Результат 3. Сприяння партисипативній розробці програм і політик. (Ветеранський та міжсекторальний семінар)							
Діяльність: - Майстер-класи під керівництвом ветеранів - Зосередження на життєвому досвіді		- Посилення структур підзвітності - Розбудова потенціалу у спільному плануванні - Національні збори в Києві					
Індикатори	Базовий рівень	Ціль (кінцева лінія)	Прогрес				
			Q1	2	3	4	5
Кількість воркшопів, присвячених життєвому досвіду ветеранів	0	6	x				
Сприйняття ветеранами корисності дизайну майстерні	Н/Д	Дуже-дуже корисно	X				
Сприйняття корисності дизайну майстерні багатьма зацікавленими сторонами	Н/Д	Дуже-дуже корисно	X				
Ймовірність майбутньої участі в ініціативах спільних розробок	Н/Д	Дуже-надзвичайно ймовірно	X				
Результат 4. Посилити міжсекторальне узгодження. (Ветеранський та міжсекторальний семінар)							
Діяльність: - Підхід за участі та під керівництвом ветеранів.		-Скликання міжсекторальних суб'єктів - Розбудова потенціалу міжсекторальної взаємодії					
Індикатори	Базовий рівень	Ціль (кінцева лінія)	Прогрес				
			Q1	2	3	4	5
Кількість проведених міжсекторальних семінарів	0	3	X				
Кількість міжсекторальних груп, які визначили принаймні один спільний	Н/Д	3	X				

виклик і спільно створили запропоноване рішення							
Кількість запропонованих конкретних зобов'язань щодо подальших дій, які стосуються щонайменше двох різних секторів	Н/Д	3	X	X	X		
Результат 5. Визначені шляхи розбудови довіри. (Міжсекторальний семінар)							
Діяльність: - Визначте спільні теми щодо бар'єрів та можливостей довіри.		- Визначте можливості для розбудови довіри для майбутньої взаємодії.					
Індикатори	Базовий рівень	Ціль (кінцева лінія)	Прогрес				
			Q1	2	3	4	5
Кількість стратегій розбудови довіри	0	3	X				
Кількість оцінок загальних тем, що стосуються бар'єрів та можливостей довіри	0	3	X				
Результат 6. Спільно створені пріоритети підзвітності. (Міжсекторальний семінар)							
Діяльність: - Визначте спільні пріоритети - Спільне створення наступних кроків		- Забезпечити відповідність між потребами та політичними і програмними циклами					
Індикатори	Базовий рівень	Ціль (кінцева лінія)	Прогрес				
			Q1	2	3	4	5
Кількість визначених спільних пріоритетів	Н/Д	3	X				
% робочих груп, які запропонували принаймні один наступний крок	Н/Д	33%	X				
Наявність принаймні однієї конкретної пропозиції щодо подальших дій	0	3	X	X	X		
Сприйняття цінності обговорення підзвітності.	0	Дуже-дуже цінний	X				
Результат 7. Зміцнення каналів зворотного зв'язку з національною політикою. (Ветеранський та міжсекторальний семінар)							
Діяльність: - Сесії обміну усною історією - Роздуми про довіру та інституційні підзвітність - аналітичні записки, що представляють узагальнені думки ветеранів у контексті національної політики		- Структурований діалог щодо прогалин у політиці - Сесія з проектування петлі зворотного зв'язку					

Індикатори	Базовий рівень	Ціль (кінцева лінія)	Прогрес				
			Q1	2	3	4	5
Кількість структурованих аналітичних записок, розроблених на основі результатів семінарів	0	3		X			
Кількість цитувань або згадок у політичних дискусіях або оновленнях стратегій	Н/Д	10		X	X	X	
Кількість подальших консультацій або брифінгів, проведених з особами, відповідальними за розробку політики, після семінару	0	6		X	X		
% учасників, які повідомляють покращення розуміння життєвих реалій ветеранів як таких, що мають відношення до національної стратегії	Н/Д	75%	X				

Результат 8. Сприяння навчанню на основі даних для адаптації багатосторонніх програм.
(Ветеранський та міжсекторальний семінар)

Діяльність:
 - Систематичне ведення нотаток і тематичний збір інформації
 - Використання інтерактивних інструментів для фіксації інсайтів
 - Базова лінія / Кінцева лінія

- Складання та розповсюдження навчального брифу
 - Представлення інсайтів у координації форуми

Індикатори	Базовий рівень	Ціль (кінцева лінія)	Прогрес				
			Q1	2	3	4	5
Кількість підсумкових звітів про семінари або навчальних брифів, розроблених та переданих зацікавленим сторонам програми	0	3		X			
Кількість суб'єктів реінтеграції (НУО, уряд, донори), які підтвердили отримання та ознайомлення з даними семінару	0	6		X	X	X	
Сприйняття актуальності або корисності думок ветеранів	Н/Д	Дуже-дуже цінний		X	X	X	

Результат 9. Внесок у міжнародний передовий досвід.

Діяльність:

- Підготовка та розповсюдження звіту про сучасні кращі практики в Україні для інформування міжнародних досліджень та дій у сфері реінтеграції.

Індикатори	Базовий рівень	Ціль (кінцева лінія)	Прогрес				
			Q1	2	3	4	5
Кількість звітів про найкращі практики	0	1		X			
Кількість цитується або згадується в політичних дискусіях, академічних дискусіях та публікаціях	0	15		X	X	X	X
Кількість представлення результатів дослідження громадськості, академічній та/або практичній аудиторії	0	2		X	X	X	X